EDIȚIE ÎN LIMBA ROMÂNĂ

الفرق بين النصيحة والتجريح

Al-Farq bayna al-naṣīḥah wa-l-tajrīḥ

SFATUL SINCER ȘI DEFĂIMAREA

Ṣāliḥ al-Fawzān

INSTITUTUL TAWHID
tawhid.ro

Ṣāliḥ al-Fawzān

Deosebirea dintre sfatul sincer și defăimare

الفرق بين النصيحة والتجريح

Al-Farq bayna al-naṣīḥah wa-l-tajrīḥ

Traducere: Institutul Tawhid

Institutul Tawhid
România · 2026

Titlul original: الفرق بين النصيحة والتجريح
Ediția I
Traducerea în limba română: Institutul Tawhid. Distribuție gratuită.
Textul arab al citatelor coranice: Tanzil Project (https://tanzil.net), Uthmani 1.1, licență CC BY 3.0.
Ediția-sursă: Riyadh: Dār Kunūz Ishbīliyā li-l-nashr wa-l-tawzīʿ, ediția I, 1429 H / 2008.
Institutul Tawhid · https://www.tawhid.ro

Cuprins

Introducere 1
Originea prelegerii 1
Cuvânt înainte 1
Sfatul sincer și unitatea musulmanilor 3
Cuvânt introductiv 3
Sfatul sincer: înțelesul cuvântului și înțelesul religios 14
Deosebirea dintre sfatul sincer și defăimare 19
Felurile defăimării 20
Întrebări și răspunsuri 31
1. Teama de Allah și oprirea de la omor 31
2. Vizionarea canalelor care răspândesc vrăjitoria 33
3. Căile de dobândire a cunoașterii 35
4. Judecarea grupărilor care cheamă la religie 37
5. Condițiile jihadului 37
6. Vorbirea despre lipsurile conducătorilor 39
7. Însoțirea femeilor la spital în caz de necesitate 41
8. Căința și regretul pentru păcat 41
9. Greșeala unui savant în ijtihād 41
10. Căința pentru întreruperea sarcinii 42
11. Cel care nu participă la rugăciunea în comun 42
12. Restituirea unei datorii față de mama decedată 43
13. Întârzierea scurtării părului după ʿumrah 43
14. Căsătoria fără acordul tutorelui 44
15. Faptele reprobabile de la nunți și împrumuturile cu dobândă 44
16. Purificarea și rugăciunea unei paciente care nu poate folosi apa 45
17. Zakātul unei remunerații primite anual 46
18. Telefonul cu muzică și imagini în moschee 47
19. Scurtarea și reunirea rugăciunilor în călătorie 47
20. Intervalul dintre două rugăciuni reunite 47
21. Când este prinsă rugăciunea în comun 48
22. Rugăciunea de istikhārah 48

23. Înștiințarea despre rugăciunea funerară 49
24. Cardurile de credit cu rambursare majorată 50
25. Zakātul averilor orfanilor 50
Glosar 52
Bibliografie 54
Indice 55

Introducere

بسم الله الرحمن الرحيم

În numele lui Allah, Cel Milostiv, Cel Îndurător.

Originea prelegerii

La originea acestei cărți se află o prelegere intitulată *„Deosebirea dintre sfatul sincer și defăimare”*, susținută de șeicul doctor Ṣāliḥ ibn Fawzān al-Fawzān la moscheea Custodelui celor Două Locuri Sfinte, regele Fahd ibn ʿAbd al-ʿAzīz, Allah să aibă milă de el, din orașul Najrān, miercuri, 20/2/1428 H.

Cuvânt înainte

Laudă lui Allah, Stăpânul lumilor! Cele mai alese binecuvântări și pace fie asupra celui mai nobil dintre profeți și trimiși, Profetul nostru Muḥammad, precum și asupra familiei și companionilor săi! Acestea fiind spuse:

Allah, Cel Măreț și Preaînalt, ne-a poruncit să ne ajutăm unii pe alții în bine și în teama de El. Trimisul, binecuvântarea și pacea lui Allah fie asupra lui, ne-a îndemnat la sfat sincer și ne-a oprit bârfa și defăimarea. Totuși, dezvăluirea uneltirilor oamenilor abaterii și ai stricăciunii nu intră în bârfa interzisă. Unii oameni au amestecat cele două lucruri și și-au umplut adunările și amvoanele cu bârfă, disprețuire și defăimare, în numele grijii zeloase pentru religia lui Allah și al mustrării lor.

Șeicul nostru, doctorul Ṣāliḥ ibn Fawzān al-Fawzān, a contribuit la lămurirea deosebirii dintre sfatul sincer și defăimare. Am avut bucuria să-l însoțesc într-o călătorie de chemare la Allah în regiunea Najrān. În cadrul activităților de acolo a susținut o prelegere intitulată *„Deosebirea dintre sfatul sincer și defăimare”*. Am transcris-o, iar el a făcut îndreptări în ea. Îi mulțumim și Allah să-l răsplătească!

وفي الختام أسأل الله أن ينفع بها وأن يجزي شيخنا خير الجزاء

În încheiere, Îl rog pe Allah să o facă folositoare și să-i dăruiască șeicului nostru cea mai bună răsplată.

Fahd ibn Ibrāhīm al-Naʿīm

Sfatul sincer și unitatea musulmanilor

Cuvânt introductiv

Laudă lui Allah, care l-a trimis pe Trimisul Său cu îndrumarea și religia adevărului, pentru a o face să biruie asupra oricărei religii:

﴿وَكَفَىٰ بِٱللَّهِ شَهِيدًا﴾

Allah este de ajuns ca martor.
Coran 4:79, fragment

Acesta a transmis mesajul, a îndeplinit ceea ce i-a fost încredințat, a dat sfat sincer comunității și a luptat pentru Allah așa cum se cuvine.

وترك أمته على البيضاء ليلها كنهارها لا يزيغ عنها إلا هالك

Și și-a lăsat comunitatea pe o cale luminoasă, a cărei noapte este ca ziua; nu se abate de la ea decât cel sortit pieirii.

Înainte de trimiterea lui Muḥammad, binecuvântarea și pacea lui Allah fie asupra lui, oamenii — arabi și nearabi, oameni ai Cărții și oameni fără Carte — erau dezbinați și se luptau unii cu alții. Se deosebeau în adorarea lor, în cârmuirea lor și în orientările lor. Cei mai mulți, mai ales arabii, erau nevoiași și săraci. Allah, Slavă Lui, Preaînaltul, i-a unit prin acest Trimis nobil, pe care l-a trimis ca îndurare pentru lumi și dovadă pentru toate făpturile. Allah Preaînaltul a spus:

﴿قُلْ يَٰٓأَيُّهَا ٱلنَّاسُ إِنِّى رَسُولُ ٱللَّهِ إِلَيْكُمْ جَمِيعًا ٱلَّذِى لَهُۥ
مُلْكُ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ ۖ لَآ إِلَٰهَ إِلَّا هُوَ يُحْىِۦ وَيُمِيتُ ۖ
فَـَٔامِنُوا۟ بِٱللَّهِ وَرَسُولِهِ ٱلنَّبِىِّ ٱلْأُمِّىِّ ٱلَّذِى يُؤْمِنُ بِٱللَّهِ وَكَلِمَٰتِهِۦ
وَٱتَّبِعُوهُ لَعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ﴾

Spune: „O, oameni! Eu sunt Trimisul lui Allah către voi toți, al Aceluia căruia Îi aparține stăpânirea cerurilor și a pământului. Nu există alt dumnezeu demn de adorare în afară de El. El dă viață și dă moarte. Credeți, așadar, în Allah și în Trimisul Său, Profetul neștiutor de carte, care crede în Allah și în cuvintele Sale; urmați-l, ca să fiți călăuziți!"

Coran 7:158

El, Slavă Lui, Preaînaltul, a spus:

﴿وَٱذْكُرُوا۟ نِعْمَتَ ٱللَّهِ عَلَيْكُمْ إِذْ كُنتُمْ أَعْدَآءً فَأَلَّفَ بَيْنَ
قُلُوبِكُمْ فَأَصْبَحْتُم بِنِعْمَتِهِۦٓ إِخْوَٰنًا ۚ وَكُنتُمْ عَلَىٰ شَفَا حُفْرَةٍ مِّنَ

ٱلنَّارِ فَأَنقَذَكُم مِّنْهَا ۗ كَذَٰلِكَ يُبَيِّنُ ٱللَّهُ لَكُمْ ءَايَٰتِهِۦ لَعَلَّكُمْ
تَهْتَدُونَ وَلْتَكُن مِّنكُمْ أُمَّةٌ يَدْعُونَ إِلَى ٱلْخَيْرِ وَيَأْمُرُونَ
بِٱلْمَعْرُوفِ وَيَنْهَوْنَ عَنِ ٱلْمُنكَرِ ۚ وَأُو۟لَٰٓئِكَ هُمُ ٱلْمُفْلِحُونَ وَلَا
تَكُونُوا۟ كَٱلَّذِينَ تَفَرَّقُوا۟ وَٱخْتَلَفُوا۟ مِنۢ بَعْدِ مَا جَآءَهُمُ
ٱلْبَيِّنَٰتُ ۚ وَأُو۟لَٰٓئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ ﴿

Aduceți-vă aminte de binefacerea lui Allah asupra voastră: erați dușmani, iar El v-a unit inimile și, prin binefacerea Sa, ați devenit frați. Vă aflați pe marginea unei prăpăstii de Foc, iar El v-a izbăvit de ea. Astfel vă lămurește Allah semnele Sale, ca să fiți călăuziți. Să fie dintre voi o comunitate care cheamă la bine, poruncește ceea ce este drept și oprește ceea ce este rău. Aceștia sunt cei care izbândesc. Nu fiți ca aceia care s-au dezbinat și s-au împărțit după ce le-au venit dovezile limpezi! Aceștia vor avea o pedeapsă măreață.

Coran 3:103–105, fragment

Allah Preaînaltul a spus:

﴿وَٱذۡكُرُوٓاْ إِذۡ أَنتُمۡ قَلِيلٞ مُّسۡتَضۡعَفُونَ فِي ٱلۡأَرۡضِ تَخَافُونَ أَن يَتَخَطَّفَكُمُ ٱلنَّاسُ فَـَٔاوَىٰكُمۡ وَأَيَّدَكُم بِنَصۡرِهِۦ وَرَزَقَكُم مِّنَ ٱلطَّيِّبَٰتِ لَعَلَّكُمۡ تَشۡكُرُونَ﴾

Aduceți-vă aminte când erați puțini, socotiți slabi pe pământ, temându-vă că oamenii vă vor răpi! El v-a dat adăpost, v-a întărit prin ajutorul Său și v-a dăruit cele bune, ca să fiți mulțumitori.

Coran 8:26

Aceasta este marea binefacere, cu care nimic nu se poate asemăna: trimiterea Trimisului, binecuvântarea și pacea lui Allah fie asupra lui, și unirea musulmanilor în jurul lui, până când se va ridica Ceasul. Misiunea lui, binecuvântarea și pacea lui Allah fie asupra lui, este cuprinzătoare în timp și în loc: cuprinde timpul de la trimiterea lui până la ridicarea Ceasului și cuprinde toate locurile de pe pământ. El este Profetul comunității, binecuvântarea și pacea fie asupra lui, și nu va veni după el niciun profet. El este încheietorul profeților, fiindcă omenirea nu mai are nevoie de un alt profet după acest Profet nobil. Ea nu are decât să-l urmeze și să se unească în urmarea lui, binecuvântarea și pacea lui Allah fie asupra lui. Aceasta este calea către Allah:

﴿قُلْ إِن كُنتُمْ تُحِبُّونَ ٱللَّهَ فَٱتَّبِعُونِى يُحْبِبْكُمُ ٱللَّهُ وَيَغْفِرْ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ ۗ وَٱللَّهُ غَفُورٌ رَّحِيمٌ﴾

Spune: „Dacă Îl iubiți pe Allah, urmați-mă, iar Allah vă va iubi și vă va ierta păcatele. Allah este Iertător, Îndurător.”

Coran 3:31

﴿قُلْ أَطِيعُوا۟ ٱللَّهَ وَٱلرَّسُولَ ۖ فَإِن تَوَلَّوْا۟ فَإِنَّ ٱللَّهَ لَا يُحِبُّ ٱلْكَـٰفِرِينَ﴾

Spune: „Ascultați de Allah și de Trimis!” Dacă se întorc, Allah nu-i iubește pe necredincioși.

Coran 3:32

El, binecuvântarea și pacea fie asupra lui, a spus:

أعطيت خمسا لم يعطهن أحد قبلي: نصرت بالرعب مسيرة شهر، وجعلت لي الأرض مسجدا وطهورا فأيما رجل من أمتي أدركته الصلاة فليصل، وأحلت لي الغنائم ولم تحل لأحد قبلي، وأعطيت الشفاعة، وكان النبي يبعث إلى قومه خاصة وبعثت إلى الناس عامة

Mi s-au dat cinci lucruri care nu i-au fost date nimănui înaintea mea: am fost sprijinit prin teamă, la o depărtare de o lună de drum; pământul mi-a fost făcut loc de rugăciune și mijloc de purificare, astfel încât orice om din comunitatea mea pe care îl ajunge timpul rugăciunii să se roage; prăzile mi-au fost făcute îngăduite, deși nu i-au fost îngăduite nimănui înaintea mea; mi-a fost dată mijlocirea; iar profetul de dinainte era trimis numai la poporul său, pe când eu am fost trimis tuturor oamenilor.[1]

Aceasta este, așadar, o binefacere măreață, cu care nicio altă binefacere nu se poate asemăna. De aceea, El, Cel Măreț și Preaînalt, a spus:

﴿وَٱذْكُرُواْ نِعْمَتَ ٱللَّهِ عَلَيْكُمْ إِذْ كُنتُمْ أَعْدَآءً فَأَلَّفَ بَيْنَ قُلُوبِكُمْ﴾

Aduceți-vă aminte de binefacerea lui Allah asupra voastră: erați dușmani, iar El v-a unit inimile.

Coran 3:103, fragment

1 Relatat de al-Bukhārī (335) și Muslim (521).

El le-a unit inimile prin credință și prin urmarea acestui Profet, binecuvântarea și pacea lui Allah fie asupra lui:

﴿هُوَ ٱلَّذِىٓ أَيَّدَكَ بِنَصْرِهِۦ وَبِٱلْمُؤْمِنِينَ وَأَلَّفَ بَيْنَ قُلُوبِهِمْ ۚ لَوْ أَنفَقْتَ مَا فِى ٱلْأَرْضِ جَمِيعًا مَّآ أَلَّفْتَ بَيْنَ قُلُوبِهِمْ وَلَٰكِنَّ ٱللَّهَ أَلَّفَ بَيْنَهُمْ ۚ إِنَّهُۥ عَزِيزٌ حَكِيمٌ﴾

El este Cel care te-a întărit prin ajutorul Său și prin credincioși. El le-a unit inimile. Chiar dacă ai fi cheltuit tot ceea ce se află pe pământ, nu le-ai fi unit inimile, însă Allah le-a unit. El este Puternic, Înțelept.

Coran 8:62–63, fragment

Religia lui Allah a biruit asupra tuturor celorlalte religii în răsăritul și în apusul pământului, așa cum știe cel care a citit istoria și a cercetat starea lucrurilor de dinainte și de după trimiterea lui, binecuvântarea și pacea lui Allah fie asupra lui. Această comunitate a lui Muḥammad este o singură comunitate și o frăție în religie, nu în obârșie. Frăția religiei este mai puternică decât frăția obârșiei, fiindcă ea dăinuie, folosește și rodește. Frăția religiei este o legătură trainică pentru cel care se ține de ea. Trebuie păstrată, ca să fim așa cum ne-a poruncit Allah, Cel Măreț și Preaînalt, prin cuvintele Sale:

﴿إِنَّ هَٰذِهِۦٓ أُمَّتُكُمْ أُمَّةً وَٰحِدَةً وَأَنَا۠ رَبُّكُمْ فَٱعْبُدُونِ﴾

Această comunitate a voastră este o singură comunitate, iar Eu sunt Stăpânul vostru; așadar, adorați-Mă!

Coran 21:92

Allah Preaînaltul a spus:

﴿وَإِنَّ هَٰذِهِۦٓ أُمَّتُكُمْ أُمَّةً وَٰحِدَةً وَأَنَا۠ رَبُّكُمْ فَٱتَّقُونِ﴾

Această comunitate a voastră este o singură comunitate, iar Eu sunt Stăpânul vostru; așadar, temeți-vă de Mine!

Coran 23:52

Comunitatea este una, Stăpânul este Unul, Trimisul, binecuvântarea și pacea lui Allah fie asupra lui, este unul, iar Cartea — Coranul — este una. Ea este comunitatea unității și a unirii: cei de mai târziu îi urmează pe cei dintâi și se roagă pentru îndurare asupra lor:

﴿رَبَّنَا ٱغْفِرْ لَنَا وَلِإِخْوَٰنِنَا ٱلَّذِينَ سَبَقُونَا بِٱلْإِيمَٰنِ وَلَا تَجْعَلْ فِى قُلُوبِنَا غِلًّا لِّلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ رَبَّنَآ إِنَّكَ رَءُوفٌ رَّحِيمٌ﴾

Stăpânul nostru, iartă-ne pe noi și pe frații noștri care ne-au întrecut în credință! Nu pune în inimile noastre ură față de cei care au crezut! Stăpânul nostru, Tu ești Blând, Îndurător!

Coran 59:10, fragment

Aceasta este starea acestei comunități a lui Muḥammad. Însă, fiindcă era de neocolit să apară unele deosebiri de opinii sau de judecată, Allah, Slavă Lui, Preaînaltul, ne-a poruncit ca, atunci când avem o dispută ori nu suntem de acord asupra unui lucru, să-l aducem înaintea Cărții Sale și a Sunnei Trimisului Său, binecuvântarea și pacea lui Allah fie asupra lui, pentru ca disputa să fie soluționată. Fiecare trebuie să fie mulțumit de judecata lui Allah, Cel Măreț și Preaînalt; nu este judecata oamenilor, ci judecata lui Allah și a Trimisului Său:

﴿فَإِن تَنَٰزَعۡتُمۡ فِي شَيۡءٖ فَرُدُّوهُ إِلَى ٱللَّهِ وَٱلرَّسُولِ إِن كُنتُمۡ تُؤۡمِنُونَ بِٱللَّهِ وَٱلۡيَوۡمِ ٱلۡأٓخِرِۚ ذَٰلِكَ خَيۡرٞ وَأَحۡسَنُ تَأۡوِيلًا﴾

Dacă aveți o neînțelegere asupra vreunui lucru, aduceți-l înaintea lui Allah și a Trimisului, dacă voi credeți în Allah și în Ziua de Apoi. Aceasta este mai bine și mai bun ca urmare.

Coran 4:59, fragment

﴿وَمَا ٱخۡتَلَفۡتُمۡ فِيهِ مِن شَيۡءٖ فَحُكۡمُهُۥٓ إِلَى ٱللَّهِۚ ذَٰلِكُمُ ٱللَّهُ رَبِّي عَلَيۡهِ تَوَكَّلۡتُ وَإِلَيۡهِ أُنِيبُ﴾

Oricare ar fi lucrul asupra căruia nu vă înțelegeți, judecarea lui Îi revine lui Allah. Acesta este Allah, Stăpânul meu; în El mă încred și către El mă întorc.

Coran 42:10

﴿وَٱعۡتَصِمُواْ بِحَبۡلِ ٱللَّهِ جَمِيعٗا وَلَا تَفَرَّقُواْ﴾

Țineți-vă cu toții de frânghia lui Allah și nu vă dezbinați!

Coran 3:103, fragment

El, binecuvântarea și pacea fie asupra lui, a spus:

فإنه من يعش منكم بعدي فسيرى اختلافا كثيرا، فعليكم بسنتي وسنة الخلفاء الراشدين المهديين، تمسكوا بها وعضوا عليها بالنواجذ وإياكم ومحدثات الأمور، فإن كل محدثة بدعة وكل بدعة ضلالة

Acela dintre voi care va trăi după mine va vedea multă neînțelegere. Țineți-vă, așadar, de Sunna mea și de Sunna califilor bine călăuziți și îndrumați! Țineți-vă de ea și mușcați din ea cu măselele! Feriți-vă de lucrurile nou introduse, fiindcă orice lucru nou introdus este o inovație religioasă, iar orice inovație religioasă este rătăcire.[2]

2 Relatat de Abū Dāwūd (4607), al-Tirmidhī (2676) și Ibn Mājah (43).

Aceasta este prima soluție pentru a pune capăt neînțelegerii și disputelor: întoarcerea la Cartea lui Allah și la Sunna Trimisului Său, binecuvântarea și pacea lui Allah fie asupra lui. Cele două pun capăt neînțelegerii și disputei, fiindcă Allah a judecat între robii Săi prin Coranul pe care l-a pogorât. Allah Preaînaltul a spus:

﴿كَانَ ٱلنَّاسُ أُمَّةً وَٰحِدَةً فَبَعَثَ ٱللَّهُ ٱلنَّبِيِّـۧنَ مُبَشِّرِينَ وَمُنذِرِينَ وَأَنزَلَ مَعَهُمُ ٱلْكِتَٰبَ بِٱلْحَقِّ لِيَحْكُمَ بَيْنَ ٱلنَّاسِ فِيمَا ٱخْتَلَفُوا۟ فِيهِ﴾

Oamenii erau o singură comunitate. Apoi Allah i-a trimis pe profeți ca vestitori de bine și avertizatori și a pogorât împreună cu ei Cartea întru adevăr, ca să judece între oameni în privința celor asupra cărora nu se înțelegeau.

Coran 2:213, fragment

Allah, Cel Măreț și Preaînalt, a judecat prin măreața Sa Carte, Coranul. Nu-i este îngăduit niciunuia dintre robii Săi să iasă din judecata lui Allah, Cel Măreț și Preaînalt, fiind credincios. Dimpotrivă, este mulțumit cu ea. De aceea, El, Slavă Lui, a spus:

﴿إِن كُنتُمْ تُؤْمِنُونَ بِٱللَّهِ وَٱلْيَوْمِ ٱلْـَٔاخِرِ ۚ ذَٰلِكَ خَيْرٌ وَأَحْسَنُ تَأْوِيلًا﴾

Dacă voi credeți în Allah și în Ziua de Apoi. Aceasta este mai bine și mai bun ca urmare.

Coran 4:59, fragment

Adică are cea mai bună urmare și cel mai bun deznodământ.

Al doilea lucru prin care este soluționată neînțelegerea care se poate ivi este sfatul sincer. El, binecuvântarea și pacea fie asupra lui, a spus:

الدين النصيحة قلنا: لمن؟ قال: لله ولكتابه ولرسوله ولأئمة المسلمين وعامتهم

Religia înseamnă sinceritate. Am întrebat: „Față de cine?" A răspuns: „Față de Allah, Cartea Sa, Trimisul Său, conducătorii musulmanilor și musulmanii de rând."[3]

Sfatul sincer: înțelesul cuvântului și înțelesul religios

În limbă, cuvântul *naṣīḥa* este luat de la lucrul curat, care este lipsit de amestec. Naṣīḥa înseamnă lipsa înșelăciunii. Se spune „lapte curat" când este lipsit de amestec și de înșelare. Religia cu care Allah l-a trimis pe Profetul nostru Muḥammad, binecuvântarea și pacea lui Allah fie asupra lui, poruncește naṣīḥa, adică lipsa oricărei înșelăciuni, indiferent care ar fi ea: în relațiile dintre oameni, în sfaturile cerute, în tranzacții, în dispute și pricini sau în judecata dintre oameni. Toate acestea trebuie să fie sincere, fără înșelăciune și fără să ascundă înșelăciune.

În primul rând, sinceritatea față de Allah înseamnă credința în El, în Numele și Însușirile Sale și adorarea numai a Lui, Slavă Lui, Preaînaltul, fără niciun asociat. Aceasta este sinceritatea față de Allah.

Sinceritatea față de Cartea lui Allah înseamnă credința că ea este cuvântul lui Allah, Cel Măreț și Preaînalt, a o lua drept judecător în caz de neînțelegere, a urma învățătura ei, a împlini ceea ce ea poruncește și a părăsi ceea ce ea oprește.

Sinceritatea față de Trimisul lui Allah, binecuvântarea și pacea lui Allah fie asupra lui, se arată prin credința în el, recunoașterea adevărului spuselor sale, iubirea lui, ascultarea de el, urmarea învățăturii sale și părăsirea lucrurilor nou introduse și a

3 Relatat de Muslim (55).

inovațiilor potrivnice învățăturii aduse de el, binecuvântarea și pacea lui Allah fie asupra lui. Aceasta este sinceritatea față de Trimisul lui Allah, binecuvântarea și pacea lui Allah fie asupra lui.

Față de conducătorii musulmanilor: aceștia sunt cei care cârmuiesc treburile musulmanilor. Sfatul sincer față de ei se arată prin ascultarea și supunerea în ceea ce este drept, fără răzvrătire împotriva lor, prin adunarea sub stindardul lor și prin rugăciunea către Allah pentru îndreptarea și statornicia lor. De asemenea, prin îndeplinirea sarcinilor pe care le încredințează unora dintre oameni, deținători ai unor funcții. Dacă încredințează o treabă dintre treburile musulmanilor cuiva în care au încredere și îl pun în fruntea ei, cel numit trebuie să fie sincer în îndeplinirea sarcinii și în ducerea ei la bun sfârșit. Aceasta îi include pe emiri, judecători, funcționari și lucrători numiți de conducător. Toți aceștia au obligația sincerității față de conducător prin îndeplinirea atribuțiilor lor. Tot sfat sincer față de conducător este și înștiințarea lui despre neregulile observate, pentru ca el să le îndrepte și să le înlăture. Aceasta înseamnă sfat sincer pentru ei și ajutor dat lor.

Față de musulmanii de rând: sfatul sincer se arată prin iubirea dintre musulmani și prin împăcarea lor. Allah Preaînaltul a spus:

﴿فَٱتَّقُواْ ٱللَّهَ وَأَصۡلِحُواْ ذَاتَ بَيۡنِكُمۡ﴾

Temeți-vă de Allah și îndreptați legăturile dintre voi!
Coran 8:1, fragment

El, Slavă Lui, Preaînaltul, a spus:

﴿وَإِن طَآئِفَتَانِ مِنَ ٱلْمُؤْمِنِينَ ٱقْتَتَلُواْ فَأَصْلِحُواْ بَيْنَهُمَا ۖ فَإِنۢ
بَغَتْ إِحْدَىٰهُمَا عَلَى ٱلْأُخْرَىٰ فَقَٰتِلُواْ ٱلَّتِى تَبْغِى حَتَّىٰ تَفِىٓءَ
إِلَىٰٓ أَمْرِ ٱللَّهِ ۚ فَإِن فَآءَتْ فَأَصْلِحُواْ بَيْنَهُمَا بِٱلْعَدْلِ وَأَقْسِطُوٓاْ
إِنَّ ٱللَّهَ يُحِبُّ ٱلْمُقْسِطِينَ إِنَّمَا ٱلْمُؤْمِنُونَ إِخْوَةٌ فَأَصْلِحُواْ بَيْنَ
أَخَوَيْكُمْ ۚ وَٱتَّقُواْ ٱللَّهَ لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ﴾

Dacă două grupuri de credincioși se luptă între ele, împăcați-le! Dacă una o asuprește pe cealaltă, luptați împotriva celei care asuprește până când se întoarce la porunca lui Allah. Dacă se întoarce, împăcați-le cu dreptate și fiți nepărtinitori! Allah îi iubește pe cei nepărtinitori. Credincioșii sunt frați; împăcați-i, așadar, pe frații voștri și temeți-vă de Allah, ca să vi se arate îndurare!

Coran 49:9–10

Aceasta ține de sfatul sincer față de musulmanii de rând.

Tot sfat sincer față de ei este poruncirea binelui și oprirea răului în privința celui care a greșit, până când se întoarce la ceea ce este corect:

﴿وَٱلْمُؤْمِنُونَ وَٱلْمُؤْمِنَٰتُ بَعْضُهُمْ أَوْلِيَآءُ بَعْضٍ ۚ يَأْمُرُونَ بِٱلْمَعْرُوفِ وَيَنْهَوْنَ عَنِ ٱلْمُنكَرِ وَيُقِيمُونَ ٱلصَّلَوٰةَ وَيُؤْتُونَ ٱلزَّكَوٰةَ وَيُطِيعُونَ ٱللَّهَ وَرَسُولَهُۥٓ ۚ أُو۟لَٰٓئِكَ سَيَرْحَمُهُمُ ٱللَّهُ ۗ إِنَّ ٱللَّهَ عَزِيزٌ حَكِيمٌ﴾

Credincioșii și credincioasele sunt aliați unii altora: poruncesc ceea ce este drept, opresc ceea ce este rău, împlinesc rugăciunea, dau zakāh și ascultă de Allah și de Trimisul Său. Acestora Allah le va arăta îndurare. Allah este Puternic, Înțelept.

Coran 9:71

Poruncirea binelui și oprirea răului fac parte din sfatul sincer. Cum să-l vezi pe fratele tău încălcând o rânduială ori săvârșind un păcat prin care se vătămează pe sine sau vătămează societatea și să nu-i dai sfat sincer?! Trebuie să-i dai sfat sincer, să-i poruncești binele și să-l oprești de la rău cu înțelepciune, îndemn frumos și discuție în chipul cel mai bun, fără defăimare, înjosire și disprețuire. Acestea nu țin de sfatul sincer, ci de darea în vileag:

﴿إِنَّ ٱلَّذِينَ يُحِبُّونَ أَن تَشِيعَ ٱلْفَٰحِشَةُ فِى ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ لَهُمْ
عَذَابٌ أَلِيمٌ فِى ٱلدُّنْيَا وَٱلْءَاخِرَةِ ۚ وَٱللَّهُ يَعْلَمُ وَأَنتُمْ لَا تَعْلَمُونَ﴾

Cei care iubesc să se răspândească faptele de rușine printre cei care au crezut vor avea o pedeapsă dureroasă în această lume și în Viața de Apoi. Allah știe, iar voi nu știți.

Coran 24:19

Deosebirea dintre sfatul sincer și defăimare

Nu este îngăduit să dăm în vileag greșelile, să-i defăimăm pe cei care greșesc și să ne umplem adunările cu bârfă și clevetire împotriva lor. Allah ne-a oprit aceasta. Allah Preaînaltul a spus:

﴿يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ لَا يَسۡخَرۡ قَوۡمٞ مِّن قَوۡمٍ عَسَىٰٓ أَن يَكُونُواْ خَيۡرٗا مِّنۡهُمۡ وَلَا نِسَآءٞ مِّن نِّسَآءٍ عَسَىٰٓ أَن يَكُنَّ خَيۡرٗا مِّنۡهُنَّ﴾

O, voi cei care credeți! Să nu-și bată joc unii oameni de alții: poate că aceia sunt mai buni decât ei! Și nici unele femei de altele: poate că acelea sunt mai bune decât ele!

Coran 49:11, fragment

S-ar putea ca omul disprețuit, cel despre care se vorbește, să fie mai bun decât cel care îl disprețuiește, cel care vorbește:

﴿عَسَىٰٓ أَن يَكُونُواْ خَيۡرٗا مِّنۡهُمۡ وَلَا نِسَآءٞ مِّن نِّسَآءٍ عَسَىٰٓ أَن يَكُنَّ خَيۡرٗا مِّنۡهُنَّ﴾

Poate că aceia sunt mai buni decât ei! Și nici unele femei de altele: poate că acelea sunt mai bune decât ele!

Coran 49:11, fragment

Disprețuirea fratelui tău este o lipsă în tine însuți. Dacă vrei să îndrepți această lipsă ivită la conducător sau la unul dintre musulmanii de rând, fă-o prin sfat sincer între tine și cel sfătuit, în ascuns. Însă a sta într-o adunare, a vorbi pe o înregistrare sau a vorbi de la amvon, într-o predică, defăimându-i pe conducători

sau pe fraţii tăi, nu este îngăduit. Aceasta nu este sfat sincer, ci dare în vileag. Să facem deosebire între sfatul sincer şi defăimare! Allah, Cel Măreţ şi Preaînalt, a poruncit sfatul sincer, iar Trimisul, binecuvântarea şi pacea lui Allah fie asupra lui, l-a poruncit. El înseamnă îndreptare. Cât despre defăimare, ea înseamnă stricare. Este o deosebire între a strica şi a îndrepta:

﴿وَٱللَّهُ يَعۡلَمُ ٱلۡمُفۡسِدَ مِنَ ٱلۡمُصۡلِحِ﴾

Allah îl cunoaşte pe cel care strică şi pe cel care îndreaptă.
Coran 2:220, fragment

Cel care doreşte îndreptarea nu-şi dă fraţii în vileag când greşesc, nu-i defăimează şi nu-i disprețuieşte. Dimpotrivă, trebuie să stea de vorbă cu omul sfătuit ori să-i vorbească prin mijloacele de comunicare şi să-i încredinţeze în taină sfatul său. Poate că acesta nu ştie greşeala în care a căzut; îl înştiinţează, ca să se ferească de ea, fără a spune nimănui despre aceasta. Acesta este sfatul sincer care arată curăţia sufletelor şi iubirea din inimi. El rodeşte îndreptarea celui stricat, frăţia între musulmani şi acoperirea greşelilor lor.

ومن ستر مسلما ستره الله في الدنيا والآخرة

Iar celui care acoperă greşeala unui musulman, Allah îi va acoperi greşelile în această lume şi în Viaţa de Apoi.

Felurile defăimării

1. Vorbele de dispreţ (lamz)

Lamz înseamnă disprețuire. Allah Preaînaltul a spus:

﴿وَلَا تَلۡمِزُوٓاْ أَنفُسَكُمۡ﴾

Nu vă defăimaţi unii pe alţii!
Coran 49:11, fragment

Lamz este un fel de disprețuire:

﴿ٱلَّذِينَ يَلۡمِزُونَ ٱلۡمُطَّوِّعِينَ مِنَ ٱلۡمُؤۡمِنِينَ فِي ٱلصَّدَقَٰتِ وَٱلَّذِينَ لَا يَجِدُونَ إِلَّا جُهۡدَهُمۡ فَيَسۡخَرُونَ مِنۡهُمۡ سَخِرَ ٱللَّهُ مِنۡهُمۡ وَلَهُمۡ عَذَابٌ أَلِيمٌ﴾

Pe aceia care îi defăimează pe credincioșii ce dau de bunăvoie milostenii și pe cei care nu găsesc de dat decât rodul străduaniei lor și își bat joc de ei, Allah îi va lua în derâdere, iar ei vor avea o pedeapsă dureroasă.

Coran 9:79

Nu este îngăduită defăimarea musulmanilor. Mai gravă decât aceasta este defăimarea Profetului, binecuvântarea și pacea lui Allah fie asupra lui:

﴿وَمِنۡهُم مَّن يَلۡمِزُكَ فِي ٱلصَّدَقَٰتِ فَإِنۡ أُعۡطُواْ مِنۡهَا رَضُواْ وَإِن لَّمۡ يُعۡطَوۡاْ مِنۡهَآ إِذَا هُمۡ يَسۡخَطُونَ﴾

Printre ei sunt unii care te defăimează în privința milosteniilor. Dacă li se dă din ele, sunt mulțumiți; dacă nu li se dă, iată-i nemulțumiți.

Coran 9:58

Este o ameninţare aspră:

﴿وَيْلٌ لِّكُلِّ هُمَزَةٍ لُّمَزَةٍ﴾

Vai de orice defăimător şi batjocoritor!
Coran 104:1

﴿وَلَا تَلْمِزُوٓاْ أَنفُسَكُمْ﴾

Nu vă defăimaţi unii pe alţii!
Coran 49:11, fragment

Sensul este: să nu vă defăimaţi unii pe alţii, fiindcă cei credincioşi sunt asemenea unui singur suflet. Dacă un credincios îşi defăimează fratele, este ca şi cum s-ar defăima pe sine, fiindcă acela este fratele său.

المؤمن للمؤمن كالبنيان يشد بعضه بعضا

Credinciosul este pentru credincios asemenea unei clădiri ale cărei părţi se întăresc unele pe altele.[4]

El a spus:

مثل المؤمنين في توادهم وتراحمهم وتعاطفهم مثل الجسد إذا اشتكى منه عضو تداعى له سائر الجسد بالسهر والحمى

Pilda credincioşilor în iubirea, îndurarea şi afecţiunea lor reciprocă este asemenea unui trup: dacă un mădular suferă, restul trupului îi răspunde prin nesomn şi febră.[5]

4 Relatat de al-Bukhārī (481) şi Muslim (2585).
5 Relatat de Muslim (2586).

2. Poreclele jignitoare

Allah Preaînaltul a spus:

﴿وَلَا تَنَابَزُوا بِالْأَلْقَابِ﴾

Nu vă numiți unii pe alții cu porecle jignitoare!
Coran 49:11, fragment

O poreclă poate să sugereze laudă sau ocară. Dacă este o numire de laudă, aceasta este dorită: să spui *„mărinimosul”*, *„generosul”*, *„învățatul”*, *„cel care pune în practică ceea ce știe”* ori *„sfătuitorul sincer”*. Dacă este însă o numire de ocară, este condamnabilă: să spui *„zgârcitul”*, *„josnicul”* sau *„omul lipsit de virtute”*. Aceasta este ocară, chiar dacă lipsa se află în trupul lui. Să nu-l numești *„orbul”*, *„șchiopul”*, *„strabicul”* ori asemenea, în afară de cazul în care este cunoscut prin aceasta și nu este spus pentru a-l disprețui. În privința transmițătorilor se spune *„cutare al-Aḥwal”* ori *„cutare al-Aʿmash”* pentru a-i deosebi, nu pentru a-i înjosi.

Așadar, cuvintele Sale, Preaînaltul:

﴿وَلَا تَنَابَزُوا بِالْأَلْقَابِ﴾

Nu vă numiți unii pe alții cu porecle jignitoare!
Coran 49:11, fragment

Înseamnă să nu vă înjosiți unii pe alții prin porecle. Aceasta nu este calea sfatului sincer și a îndreptării. Unii folosesc porecle din grijă zeloasă și pentru a mustra răul. Grija zeloasă este cerută, iar mustrarea răului este cerută, însă nu prin această cale, ci prin calea pe care Allah, Slavă Lui, Preaînaltul, a legiuit-o.

3. Batjocura

Allah Preaînaltul a spus:

﴿لَا يَسْخَرْ قَوْمٌ مِّن قَوْمٍ عَسَىٰٓ أَن يَكُونُوا۟ خَيْرًا مِّنْهُمْ وَلَا نِسَآءٌ مِّن نِّسَآءٍ عَسَىٰٓ أَن يَكُنَّ خَيْرًا مِّنْهُنَّ ۖ وَلَا تَلْمِزُوٓا۟ أَنفُسَكُمْ وَلَا تَنَابَزُوا۟ بِٱلْأَلْقَٰبِ ۖ بِئْسَ ٱلِٱسْمُ ٱلْفُسُوقُ بَعْدَ ٱلْإِيمَٰنِ﴾

Să nu-şi bată joc unii oameni de alţii: poate că aceia sunt mai buni decât ei! Şi nici unele femei de altele: poate că acelea sunt mai bune decât ele! Nu vă defăimaţi unii pe alţii şi nu vă numiţi cu porecle jignitoare! Ce rău este numele nelegiuirii după credinţă!

Coran 49:11, fragment

Allah, Cel Măreţ şi Preaînalt, a numit batjocura faţă de oameni şi cele pomenite alături de ea nelegiuire. Nelegiuirea înseamnă ieşirea din ascultarea de Allah, Slavă Lui, Preaînaltul, fiindcă această faptă nu se potriveşte cu credinţa:

﴿إِنَّمَا ٱلْمُؤْمِنُونَ إِخْوَةٌ﴾

Credincioşii sunt fraţi.

Coran 49:10, fragment

Apoi El, Cel Măreț și Preaînalt, a spus:

﴿وَمَن لَّمْ يَتُبْ﴾

Iar cei care nu se căiesc.
Coran 49:11, fragment

De această trăsătură condamnabilă — batjocura, defăimarea, poreclele jignitoare, bârfa și clevetirea — cei care nu se căiesc și nu o părăsesc:

﴿فَأُوْلَٰٓئِكَ هُمُ ٱلظَّٰلِمُونَ﴾

Aceștia sunt cei nedrepți.
Coran 49:11, fragment

Adică sunt nedrepți față de oameni. Urmarea nedreptății este grea; căutăm adăpost la Allah! Se poate ca Allah să-l izbăvească pe cel disprețuit și să-l încerce pe cel care disprețuiește cu aceeași lipsă ori cu una mai urâtă, ca pedeapsă pentru el.

4. Bănuiala rea

Apoi El a spus:

﴿يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ ٱجْتَنِبُواْ كَثِيرًا مِّنَ ٱلظَّنِّ إِنَّ بَعْضَ ٱلظَّنِّ إِثْمٌ﴾

O, voi cei care credeți! Feriți-vă de multe bănuieli, fiindcă unele bănuieli sunt păcat.
Coran 49:12, fragment

Bănuiala este ezitarea între două posibilități, dintre care una este mai probabilă decât cealaltă. Cea mai probabilă este bănuială, iar cea mai puțin probabilă este o presupunere slabă. Bănuiala este de două feluri: o bănuială potrivit căreia se lucrează atunci când din aceasta rezultă un folos, fiindcă probabilitatea precumpănitoare ia locul certitudinii. Dacă însă lucrul potrivit bănuielii aduce o vătămare mai mare, ea este părăsită. De aceea, Allah Preaînaltul a spus:

﴿ٱجْتَنِبُواْ كَثِيرًا﴾

Feriți-vă de multe.
Coran 49:12, fragment

Nu a spus să ne ferim de bănuială în întregime. Aceasta arată că unele bănuieli nu sunt de condamnat, atunci când privesc un folos precumpănitor. Aceasta cuprinde și părăsirea mijloacelor care duc la ceva oprit: mulțimea bănuielilor între oameni duce la ruperea legăturilor și la îndepărtarea unora de alții.
A nu avea încredere în nimeni și a gândi rău despre musulmani este un lucru oprit și o vătămare precumpănitoare. Cuvintele Sale:

﴿ٱجْتَنِبُواْ كَثِيرًا مِّنَ ٱلظَّنِّ إِنَّ بَعْضَ ٱلظَّنِّ إِثْمٌ﴾

Feriți-vă de multe bănuieli, fiindcă unele bănuieli sunt păcat.
Coran 49:12, fragment

Ne arată că se părăsesc multe bănuieli din pricina acelei părți rele a lor.

5. Iscodirea

Apoi El, Cel Măreț și Preaînalt, a spus:

﴿وَلَا تَجَسَّسُواْ﴾

Nu vă iscodiți!
Coran 49:12, fragment

Aceasta înseamnă căutarea greșelilor ascunse. Allah nu l-a însărcinat pe om cu aceasta; dimpotrivă, ceea ce se cere este acoperirea lor. Excepția este când iscodirea are un folos precumpănitor pentru păstrarea siguranței și înlăturarea faptelor rele. Dacă iscodirea urmărește respingerea unui pericol de care există teamă pentru musulmani, ea este cerută pentru a îndepărta vătămarea de la musulmani. Însă dacă urmărește aflarea stării oamenilor pentru a vorbi despre ei, fără a înlătura pericolul, aceasta sporește pericolul. Este o iscodire fără folos. Unii urmăresc lipsurile oamenilor pe care Allah le-a acoperit. El, binecuvântarea și pacea fie asupra lui, a spus:

يا معشر من آمن بلسانه ولم يدخل الإيمان قلبه لا تغتابوا المسلمين ولا تتبعوا عوراتهم، فإنه من تتبع عوراتهم يتبع الله عورته ومن يتبع الله عورته يفضحه في بيته

O, voi cei care ați crezut cu limba, fără ca credința să vă fi intrat în inimă! Nu-i bârfiți pe musulmani și nu le urmăriți lipsurile ascunse! Celui care le urmărește lipsurile, Allah îi va urmări lipsa, iar celui căruia Allah îi urmărește lipsa, El i-o va da în vileag în propria casă.[6]

Am aflat că iscodirea este de două feluri. Există iscodirea condamnabilă și interzisă, din care nu rezultă un folos precumpănitor ori al cărei scop este aflarea lipsurilor ascunse ale oamenilor. Răsplata este de aceeași natură cu fapta. Nimic nu-I este ascuns lui Allah; El cunoaște păcatele și ceea ce vine de la om. Dacă omul urmărește lipsa fratelui său nu pentru sfat sincer ori pentru înlăturarea unui pericol, ci pentru a afla defectele oamenilor și a le urmări greșelile, Allah cunoaște tainele lucrurilor și, cu toate acestea, îi acoperă pe robii Săi. Însă dacă omul nu acoperă lipsa fratelui său și defectele lui, Allah, Slavă

6 Relatat de Abū Dāwūd (4880).

Lui, Preaînaltul, îl va da în vileag. Trebuie să avem conştiinţa acestui lucru.

6. Bârfa (ghība)

Apoi El, Cel Măreţ şi Preaînalt, a spus:

﴿وَلَا يَغْتَب بَّعْضُكُم بَعْضًا﴾

Nu vă bârfiţi unii pe alţii!
Coran 49:12, fragment

Profetul, binecuvântarea şi pacea lui Allah fie asupra lui, a explicat bârfa prin cuvintele sale:

أتدرون ما الغيبة؟ قالوا: الله ورسوله أعلم، قال: ذكرك أخاك بما يكره، قيل: أفرأيت إن كان في أخي ما أقول؟ قال: إن كان فيه ما تقول فقد اغتبته

Ştiţi ce este bârfa? Ei au spus: „Allah şi Trimisul Său ştiu mai bine." El a spus: „Să-l pomeneşti pe fratele tău prin ceva ce nu-i place." S-a întrebat: „Dar dacă la fratele meu se află ceea ce spun?" El a răspuns: „Dacă la el se află ceea ce spui, l-ai bârfit."

Adică i-ai pomenit defectul în lipsa sa.

وإن لم يكن فيه فقد بهته

Iar dacă nu se află la el, l-ai calomniat.[7]

Adică ai minţit despre el: aceasta este calomnia, adică minciuna. Nu poţi ieşi din una dintre cele două situaţii: ori îl bârfeşti, ori eşti mincinos. Bârfa şi minciuna sunt două păcate dintre cele mari. Calea de scăpare este să părăseşti bârfa, să-ţi

7 Relatat de Muslim (2589).

cureți limba de ea și să te ferești de ea. Este un rău curat, din care nu rezultă niciun folos.

Însă dacă pomenirea defectelor omului urmărește un folos precumpănitor, precum reclamarea lui pentru a-ți recupera dreptul, pentru a-i opri răul de la oameni ori pentru a-l mustra prin oprirea răului, atunci nu este nimic rău în aceasta.
Apoi El a dat o pildă a bârfei care stârnește dezgustul sufletelor, pentru a îndepărta de la ea. El, Cel Măreț și Preaînalt, a spus:

﴿أَيُحِبُّ أَحَدُكُمْ أَن يَأْكُلَ لَحْمَ أَخِيهِ مَيْتًا فَكَرِهْتُمُوهُ﴾

Ar dori vreunul dintre voi să mănânce carnea fratelui său mort? Voi ați urî aceasta!
Coran 49:12, fragment

Niciun suflet omenesc nu îndrăznește să mănânce carne de om mort. Dimpotrivă, este ceva față de care sufletele simt repulsie și o ură puternică și pe care nu-l pot suporta. Omului nu-i stă în putință să vină la un cadavru și să mănânce din el, chiar dacă ar fi cadavrul unui necredincios. Atunci, cum ar fi cu trupul unui musulman?!

﴿أَيُحِبُّ أَحَدُكُمْ أَن يَأْكُلَ لَحْمَ أَخِيهِ مَيْتًا﴾

Ar dori vreunul dintre voi să mănânce carnea fratelui său mort?
Coran 49:12, fragment

De ce urăsc sufletele să mănânce carnea omului mort, dar nu urăsc să-i mănânce carnea prin bârfă, cât timp este viu? Aceasta îndepărtează de la bârfă.
Apoi El, Cel Măreț și Preaînalt, a spus:

﴿وَٱتَّقُواْ ٱللَّهَ﴾

Temeți-vă de Allah!
Coran 49:12, fragment

Adică prin părăsirea bârfei. Aceasta arată că cel care nu părăsește bârfa și nu o interzice nu are teamă de Allah, Slavă Lui, Preaînaltul. Apoi El, Cel Măreț și Preaînalt, a spus:

﴿إِنَّ ٱللَّهَ تَوَّابٌ رَّحِيمٌ﴾

Allah este Primitor al căinței, Îndurător.
Coran 49:12, fragment

Aceasta este o încurajare la căință. Celui care se căiește către Allah pentru bârfă, batjocură, defăimarea musulmanilor ori iscodire fără folos, celui care se căiește către Allah, El îi primește căința.

El primește mult căința și este Îndurător. Are milă de robul Său când acesta se căiește către El, chiar dacă a fost un păcătos și mare nelegiuit. Acesta este un îndemn pentru cei care își defăimează frații, le atacă onoarea și îi bârfesc în adunările lor. Arată că acestea sunt fapte urâte și păcate care cer căință. Cel care a căzut în vreunul dintre ele să se grăbească să se căiască, cerând iertare celui pe care l-a vătămat prin vreuna dintre aceste fapte. Dacă nu este cu putință să-i ceară iertare, să se roage pentru el și să-l laude în adunările în care l-a bârfit.

نسأل الله جل وعلا أن يتوب علينا وعليكم وأن يجعلنا وإياكم صالحين ومصلحين غير مفسدين وصلى الله على نبينا وعلى آله وصحبه أجمعين

Îl rugăm pe Allah, Cel Măreț și Preaînalt, să ne primească nouă și vouă căința și să ne facă pe noi și pe voi oameni drepți, care îndreaptă, nu care strică. Allah să-l binecuvânteze pe Profetul nostru și pe întreaga sa familie și toți companionii săi!

Întrebări și răspunsuri

1. Teama de Allah și oprirea de la omor

Întrebare: Sunt o persoană care vrea să omoare un alt om, pe care îl cunosc bine. Mi-a pricinuit griji și durere ori de câte ori îmi amintesc de el, însă teama de Allah, Slavă Lui, mă oprește de la acest omor. Ce să fac?

Răspuns: Laudă lui Allah, care a pus în tine teama de El! Fără îndoială, uciderea oamenilor pe nedrept este unul dintre cele mai mari păcate, după asocierea de parteneri lui Allah. Allah Preaînaltul a spus:

﴿وَلَا تَقْتُلُواْ ٱلنَّفْسَ ٱلَّتِى حَرَّمَ ٱللَّهُ إِلَّا بِٱلْحَقِّ﴾

Nu ucideți sufletul pe care Allah l-a făcut sfânt, decât pe drept!

Coran 17:33, fragment

Sufletul pe care Allah l-a făcut sfânt este sufletul credinciosului. Allah Preaînaltul a spus:

﴿وَمَن يَقْتُلْ مُؤْمِنًا مُّتَعَمِّدًا فَجَزَآؤُهُۥ جَهَنَّمُ خَٰلِدًا فِيهَا وَغَضِبَ ٱللَّهُ عَلَيْهِ وَلَعَنَهُۥ وَأَعَدَّ لَهُۥ عَذَابًا عَظِيمًا﴾

Cel care ucide cu bună știință un credincios va avea ca răsplată Gheena, în care va rămâne. Allah Se va mânia pe el, îl va blestema și-i va pregăti o pedeapsă măreață.

Coran 4:93

La fel este și sufletul necredinciosului cu legământ ori cu garanție de siguranță, care are un legământ sau o garanție de la un musulman; adică cel care a intrat în țările musulmanilor în temeiul unui legământ ori al unei garanții de siguranță. Acesta este dintre sufletele a căror ucidere Allah a interzis-o. El, binecuvântarea și pacea fie asupra lui, a spus:

من قتل معاهدا لم يرح رائحة الجنة وإن ريحها ليوجد من مسيرة أربعين عاما

Cel care ucide un om aflat sub legământ nu va simți mireasma Paradisului, deși mireasma sa se simte de la o depărtare de patruzeci de ani de drum.[8]

Aceasta este o amenințare aspră, fiindcă a încălcat ocrotirea dată de musulmani și a sluțit imaginea Islamului. Allah, Cel Măreț și Preaînalt, spune:

﴿وَأَوْفُواْ بِعَهْدِ ٱللَّهِ إِذَا عَٰهَدتُّمْ﴾

Împliniți legământul față de Allah atunci când faceți un legământ!
Coran 16:91, fragment

Trebuie respectate legămintele, pactele și garanțiile de siguranță:

﴿وَإِنْ أَحَدٌ مِّنَ ٱلْمُشْرِكِينَ ٱسْتَجَارَكَ فَأَجِرْهُ حَتَّىٰ يَسْمَعَ كَلَٰمَ ٱللَّهِ ثُمَّ أَبْلِغْهُ مَأْمَنَهُۥ﴾

Dacă vreunul dintre politeiști îți cere adăpost, dă-i adăpost, ca să audă cuvântul lui Allah, apoi du-l la locul său de siguranță.
Coran 9:6, fragment

8 Relatat de al-Bukhārī (3166).

Nu este îngăduit să fie atacați necredincioșii care au intrat în țările musulmanilor în temeiul unui legământ sau al unei garanții de siguranță. Aceasta ar însemna încălcarea ocrotirii și trădarea legământului. Trebuie să ai teamă de Allah, Slavă Lui, Preaînaltul. Dacă între tine și fratele tău este o neînțelegere, trebuie să cauți împăcarea: fie să-l ierți pentru Allah, ceea ce este mai bine, fie să ceri împăcarea dintre voi, ca disputa și pricina să se încheie, fie să ceri autorității să-ți facă dreptate față de el.

2. Vizionarea canalelor care răspândesc vrăjitoria

Care este judecata privind vizionarea canalelor în care apar oameni care practică vrăjitoria și șarlatania? Și care este judecata despre cel care spune: *„Mă uit la acești oameni ca să le cunosc metoda și să mă feresc de ei”*?

Nu este îngăduită vizionarea canalelor în care se practică vrăjitoria și ghicitoria și este atacat Islamul, deoarece acestea îl influențează pe cel care le privește. De asemenea, cel care le privește își arată încuviințarea față de ele: dacă le-ar dezaproba, nu s-ar uita la ele. Face excepție cel care le urmărește pentru a combate răul din ele și pentru a-l dovedi neîntemeiat.

Însă oamenii de rând, care nu au cunoaştere, femeile şi copiii nu trebuie lăsaţi să urmărească aceste canale ale necredinţei. Cel care le priveşte este ca şi cum ar sta în adunarea celor care le realizează. Allah, Slavă Lui, Preaînaltul, spune:

﴿وَقَدْ نَزَّلَ عَلَيْكُمْ فِي ٱلْكِتَٰبِ أَنْ إِذَا سَمِعْتُمْ ءَايَٰتِ ٱللَّهِ
يُكْفَرُ بِهَا وَيُسْتَهْزَأُ بِهَا فَلَا تَقْعُدُوا۟ مَعَهُمْ حَتَّىٰ يَخُوضُوا۟ فِي
حَدِيثٍ غَيْرِهِۦٓ ۚ إِنَّكُمْ إِذًا مِّثْلُهُمْ ۗ إِنَّ ٱللَّهَ جَامِعُ ٱلْمُنَٰفِقِينَ
وَٱلْكَٰفِرِينَ فِي جَهَنَّمَ جَمِيعًا﴾

El v-a revelat deja în Carte că, atunci când auziţi că versetele lui Allah sunt tăgăduite şi luate în derâdere, să nu staţi cu ei până când nu vor vorbi despre altceva. Altfel, veţi fi asemenea lor. Allah îi va aduna pe făţarnici şi pe necredincioşi în Iad, pe toţi.

Coran 4:140

Și El, Slavă Lui, Preaînaltul, i-a spus Profetului Său — binecuvântarea și pacea fie asupra lui:

﴿وَإِذَا رَأَيْتَ ٱلَّذِينَ يَخُوضُونَ فِىٓ ءَايَـٰتِنَا فَأَعْرِضْ عَنْهُمْ حَتَّىٰ يَخُوضُوا۟ فِى حَدِيثٍ غَيْرِهِۦ ۚ وَإِمَّا يُنسِيَنَّكَ ٱلشَّيْطَـٰنُ فَلَا تَقْعُدْ بَعْدَ ٱلذِّكْرَىٰ مَعَ ٱلْقَوْمِ ٱلظَّـٰلِمِينَ﴾

Când îi vezi pe cei care discută batjocoritor despre versetele Noastre, îndepărtează-te de ei până când vor vorbi despre altceva. Iar dacă Șeitan te face să uiți, după ce îți amintești să nu mai stai cu oamenii nedrepți.

Coran 6:68

Omul să nu spună: *„Eu sunt credincios și ei nu mă influențează."* Ești un om, supus rătăcirii și primejdiei. Nu te socoti pe tine însuți curat și nu pretinde că nu ești influențat. Răul influențează sufletele. Aceste canale pot fi urmărite numai în caz de necesitate, de către cel care are cunoaștere și este bine apărat, care vrea să afle ce conțin pentru a dezaproba răul, a încerca să-l înlăture și a-i salva pe musulmani de răul lor.

3. Căile de dobândire a cunoașterii

Ce îndrumare îi dați celui care vrea să caute cunoașterea? Care sunt etapele studierii și ale formării unei temelii solide în cunoaștere? Și ce sfat îi dați cu privire la respectarea hadithului? Laudă lui Allah! Dobândirea cunoașterii este înlesnită:

﴿وَلَقَدْ يَسَّرْنَا ٱلْقُرْءَانَ لِلذِّكْرِ فَهَلْ مِن مُّدَّكِرٍ﴾

Noi am înlesnit Coranul pentru aducere-aminte. Oare este cineva care să ia aminte?

Coran 54:17

Iar Profetul — binecuvântarea și pacea fie asupra lui — spune:

من سلك طريقا يلتمس فيه علما سهل الله له به طريقا إلى الجنة

Celui care pornește pe o cale pentru a căuta cunoaștere, Allah îi înlesnește prin aceasta o cale către Paradis.[9]

Muslim, 2699

Și El, Slavă Lui, Preaînaltul, a spus:

﴿وَمَا كَانَ ٱلْمُؤْمِنُونَ لِيَنفِرُواْ كَآفَّةً ۚ فَلَوْلَا نَفَرَ مِن كُلِّ فِرْقَةٍ مِّنْهُمْ طَآئِفَةٌ لِّيَتَفَقَّهُواْ فِى ٱلدِّينِ وَلِيُنذِرُواْ قَوْمَهُمْ إِذَا رَجَعُوٓاْ إِلَيْهِمْ لَعَلَّهُمْ يَحْذَرُونَ﴾

Credincioșii nu trebuie să plece cu toții. De ce nu pleacă din fiecare grup al lor o parte, ca să dobândească o înțelegere temeinică a religiei și să-și avertizeze neamul când se întorc la el, pentru ca oamenii să se păzească?

Coran 9:122

Căile de învățare sunt disponibile, laudă lui Allah! Poți să te înscrii în școli, institute și facultăți cu programe organizate, unde să studiezi materiile religioase: tawḥīd, jurisprudență, tâlcuirea Coranului, hadith și limba arabă. Aceste institute, facultăți și școli au programe bune pentru cel căruia Allah, Slavă Lui, Preaînaltul, îi dă izbândă și au profesori competenți.

Sau poți studia în cercurile de învățătură din moschei, alături de savanții care stau în mijlocul oamenilor și îi învață. Dacă în apropierea ta nu este o moschee în care se țin lecții, mergi la o

9 Relatat de Muslim (2699).

altă moschee, chiar dacă se află departe și chiar dacă este nevoie să călătorești. Savanții de odinioară făceau călătorii lungi în căutarea cunoașterii. Nu aveau nici mașini, nici avioane, ci mergeau pe jos sau călare pe animale, în pofida distanțelor mari și a înstrăinării. Cu toate acestea, aveau răbdare.

Cunoașterea nu se dobândește prin simple dorințe și nici cu ușurință. Ea cere răbdare în fața ostenelii, nădejdea răsplății lui Allah și o intenție bună.

4. Judecarea grupărilor care cheamă la religie

Unele grupări se ocupă cu răspândirea religiei și cu chemarea la ea, mai ales în țările care nu aplică Legea islamică, și acordă atenție comentariilor Sunnei. Sunt acestea grupări inovatoare? Unii savanți au spus, de asemenea, că aceste grupări sunt un fenomen sănătos în cadrul trezirii islamice.

Eu nu le judec înainte de a le vedea și a le cunoaște metoda și parcursul. Însă, în general, cel care vrea să răspândească religia și să cheme la Allah cu înțelegere limpede, cu știință și cunoaștere face un bine. Allah să-l răsplătească cu bine!

5. Condițiile jihadului

Există un stindard cunoscut al jihadului? Și care este judecata privind jihadul în vremea noastră?

Jihadul are o însemnătate mare în Islam. Unii savanți l-au socotit chiar unul dintre stâlpii Islamului, datorită importanței sale, fiindcă prin el se menține religia. Meritul lui este mare, potrivit Coranului și Sunnei, deoarece urmărește înălțarea cuvântului lui Allah și răspândirea religiei Sale. El cuprinde mult bine, însă are anumite condiții:

Prima: musulmanii să aibă puterea necesară pentru jihad. Dacă nu au această putere, iar dușmanul lor este mai puternic decât ei, amână lupta împotriva lui până când Allah le înlesnește puterea. Profetul — binecuvântarea și pacea fie asupra lui — și însoțitorii săi au rămas în Mecca treisprezece ani, fiind vătămați, bătuți și asupriți, însă nu au purtat jihad și nu au luptat, pentru că dușmanul era mai puternic și mai numeros decât ei. Apoi Profetul — binecuvântarea și pacea fie asupra lui — a emigrat la Medina, iar susținătorii și însoțitorii săi s-au înmulțit. Atunci Allah a legiferat jihadul. Aceasta arată că, atunci când musulmanii sunt slabi și nu au puterea de a purta jihad, îl amână, păstrând intenția de a-l împlini când va deveni cu putință. El — binecuvântarea și pacea fie asupra lui — a spus:

من مات ولم يغز ولم يحدث به نفسه مات على شعبة من نفاق

Cel care moare fără să fi luptat și fără să fi avut în sine intenția aceasta moare având o ramură a fățărniciei.[10]

Muslim, 1910

Așadar, să crezi că jihadul este adevărat și că, dacă ai fi avut puterea să-l împlinești, ai fi făcut-o. Vei fi răsplătit pentru intenția ta. Laudă lui Allah!

10 Relatat de Muslim (1910).

A doua condiție: jihadul trebuie să fie sub stindardul unei conduceri musulmane, sub stindardul conducătorului. El ține de atribuțiile conducătorului musulmanilor. Dacă acesta îl poruncește, cel chemat să pornească trebuie să pornească. Allah Preaînaltul a spus:

﴿مَا لَكُمْ إِذَا قِيلَ لَكُمُ ٱنفِرُواْ فِى سَبِيلِ ٱللَّهِ ٱثَّاقَلْتُمْ إِلَى ٱلْأَرْضِ﴾

Ce aveți că, atunci când vi se spune: „Porniți pe calea lui Allah!", vă lăsați greu spre pământ?
Coran 9:38, fragment

Și el — binecuvântarea și pacea fie asupra lui — a spus:

وإذا استنفرتم فانفروا

Iar când sunteți chemați să porniți, porniți![11]
Al-Bukhārī, 2783; Muslim, 1353

Cel care cheamă la plecare este conducătorul. Jihadul trebuie, așadar, să fie sub stindardul conducătorului, atunci când acesta îl poruncește și îl organizează.

6. Vorbirea despre lipsurile conducătorilor

Discuțiile despre treburile statului și situația oamenilor sunt considerate bârfă, chiar dacă sunt pricinuite de defectele și greșelile conducătorilor?

11 Relatat de Al-Bukhārī (2783) și Muslim (1353).

Aceasta este bârfă, ba chiar una dintre cele mai grave forme ale ei. Vorbirea despre conducători aduce o părere rea despre cei care conduc treburile musulmanilor şi le scade însemnătatea în ochii oamenilor. Poate să-i facă pe unii să-l urască pe conducător şi să-i poarte dușmănie, iar unitatea se destramă. El — binecuvântarea şi pacea fie asupra lui — a spus:

الدين النصيحة قلنا لمن قال لله ولكتابه ولرسوله ولأئمة المسلمين وعامتهم

„Religia înseamnă sinceritate." Am întrebat: „Față de cine?" El a spus: „Față de Allah, față de Cartea Sa, față de Trimisul Său, față de conducătorii musulmanilor și față de oamenii de rând dintre ei."[12]

Muslim, 55

Ține oare de sfatul sincer față de conducători să stai în adunări și să vorbești despre ei, să-ți înregistrezi vorbele pe casete ori să vorbești de la amvon despre defectele lor și să-i denigrezi? Aceasta strică societatea şi îi face pe oameni să se răzvrătească împotriva conducătorilor. Urmează rele, răsturnarea rânduielilor, lepădarea ascultării şi socotirea ei ca neobligatorie. Allah Preaînaltul a spus:

﴿يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوٓاْ أَطِيعُواْ ٱللَّهَ وَأَطِيعُواْ ٱلرَّسُولَ وَأُوْلِى ٱلْأَمْرِ مِنكُمْ﴾

O, voi cei care credeți! Ascultați de Allah, ascultați de Trimis și de cei dintre voi care dețin autoritatea!

Coran 4:59, fragment

Trebuie să asculți de conducător atât timp cât nu poruncește neascultarea față de Allah. Dacă îl defăimezi și vorbești împotriva

12 Relatat de Muslim (55).

lui, îi ajuți pe oameni să-i încalce porunca și să nu-l asculte, ajungând astfel să încalce porunca lui Allah Preaînaltul.

7. Însoțirea femeilor la spital în caz de necesitate

În unele țări vecine avem tulburări, lupte și teamă. Sunt printre noi femei bolnave care vor să meargă la spital, dar, de teama de a fi ucișI, noi nu le putem însoți. Le trimitem cu persoane care nu le sunt maḥram. Care este judecata în această privință?

Dacă este un caz de necesitate, iar lipsa tratamentului le pune în primejdie și nu ați găsit un maḥram care să le însoțească, atunci aceasta ține de necesitate. Însă femeia nu trebuie să fie cu un singur bărbat, fără o a treia persoană. Ea trebuie să fie împreună cu un grup, astfel încât să fie înlăturată izolarea ei cu acel bărbat.

8. Căința și regretul pentru păcat

Un tânăr a căzut în capcana lui Șeitan și a săvârșit zina o singură dată. Regretă nespus de mult această faptă; ori de câte ori își amintește trecutul, suferă și se întristează. Ce sfat îi dați?

Laudă lui Allah! Dacă suferă și se întristează din pricina faptei în care a căzut, acesta este un semn al căinței sale sincere. Condițiile căinței sunt încetarea păcatului, hotărârea de a nu-l mai săvârși și regretul pentru trecut. Acesta este un semn al sincerității intenției sale: urăște păcatul și nu-și spune în sine să se întoarcă la el, câtă vreme îl regretă și se întristează.

9. Greșeala unui savant în ijtihād

Care este judecata Legii islamice privind greșeala unui savant? Este tras la răspundere pentru ea sau este acoperită de marea faptelor sale bune?

Dacă savantul greșește în ijtihād, este răsplătit, iar dacă ajunge la adevăr, are două răsplăți. Atunci când greșește fără să urmărească greșeala, ci caută adevărul și totuși greșește, savantul este răsplătit. Nu este îngăduit să fie denigrat sau ca aceasta să-i fie socotită un defect. Dimpotrivă, este ceva vrednic de laudă: căutarea adevărului și cercetarea lui de către cel care are pregătirea științifică necesară sunt de lăudat, chiar dacă omul

greşeşte. Însă nu trebuie să stăruie în greşeală după ce aceasta îi este arătată. Când îi devine limpede adevărul, trebuie să revină la el.

10. Căinţa pentru întreruperea sarcinii

O femeie însărcinată şi-a provocat avortul, de teama bolilor sau a morţii la naştere, când fătul avea mai puţin de patru luni. Au trecut treisprezece ani de atunci. Ce obligaţie are?

A greşit făcând aceasta. Nu îi este îngăduit să întrerupă sarcina decât atunci când medicii stabilesc că păstrarea ei îi primejduieşte viaţa, iar raportul este prezentat savanţilor, care dau o hotărâre privind întreruperea ei. Dacă a întrerupt-o fără îndeplinirea acestor condiţii, a greşit şi trebuie să se căiască şi să nu mai repete o asemenea faptă. Nu are de împlinit o ispăşire, fiindcă în făt nu fusese insuflat sufletul.

11. Cel care nu participă la rugăciunea în comun

Un om a fost sfătuit fiindcă nu împlineşte rugăciunea împreună cu musulmanii, dar nu a urmat sfatul. Ce trebuie să facă vecinii săi după aceea?

Rugăciunea în comun cu musulmanii este obligatorie. El — binecuvântarea şi pacea fie asupra lui — a spus:

من سمع المنادي فلم يمنعه من اتباعه عذر قالوا وما العذر

قال خوف أو مرض لم تقبل منه الصلاة التي صلى

„Celui care aude chemarea şi pe care nicio scuză nu-l împiedică să-i răspundă…" Ei au întrebat: „Care este scuza?" El a spus: „Teama sau boala. Nu-i este primită rugăciunea pe care a împlinit-o."[13]

Abū Dāwūd, 551

Rugăciunea în comun este obligatorie; nu este îngăduit să lipseşti de la ea. Părăsirea ei înseamnă părăsirea unei obligaţii, prin care omul săvârşeşte un păcat grav. El trebuie să se căiască

13 Relatat de Abū Dāwūd (551).

înaintea lui Allah și să împlinească stăruitor rugăciunea în moschei, împreună cu comunitatea. Dacă îl sfătuiești, dar nu urmează sfatul, îi înștiințezi pe imam și pe muezin, ca să-l sfătuiască. Dacă tot nu ascultă, înștiințezi comisia pentru poruncirea binelui și oprirea răului, ca să ia măsurile necesare în privința lui.

12. Restituirea unei datorii față de mama decedată

Am luat de la mama mea o sumă de bani ca împrumut fără dobândă. Mama suferea de o boală cronică, boala i s-a agravat și a murit — Allah să aibă milă de ea. L-am împuternicit pe fratele meu să dea un sfert ca milostenie în numele ei, iar moștenitorii au renunțat la dreptul lor. Suma pe care o datorez trebuie s-o dau ca milostenie pentru mama mea sau să i-o înmânez fratelui meu, care a fost împuternicit în această privință?

Banii pe care îi datorezi sunt o datorie și trebuie să-i restitui celui împuternicit. Dacă moștenitorii îngăduie să-i dai ca milostenie în numele ei, nu este nicio problemă și răsplata va fi a ei.

13. Întârzierea scurtării părului după ʿumrah

Eu și soția mea am împlinit ʿumrah. După terminarea saʿy-ului, am mers la bărbier și mi-am ras capul. I-am cumpărat soției o foarfecă pentru a-și scurta părul, dar ea nu a făcut-o, fără ca eu să știu. Când am aflat, i-am cerut să-și scurteze părul. Între timp săvârșise lucruri interzise în iḥrām, precum folosirea parfumului, întreținerea relațiilor intime și altele. Ce obligație are fiecare dintre noi?

Câtă vreme și-a scurtat părul, chiar și după un timp, chiar în afara Meccăi sau în țara sa, aceasta este valabil. Scurtarea ori raderea părului nu trebuie neapărat să aibă loc în Ḥaram; este valabilă oriunde. Însă, deoarece a întreținut relații intime, trebuie să aducă o fidyah: să fie sacrificată o oaie în Mecca și carnea ei să fie împărțită săracilor din Ḥaram. În privința celorlalte lucruri interzise, precum parfumul și altele, nu are păcat și nu datorează o fidyah, având în vedere că nu cunoștea situația.

14. Căsătoria fără acordul tutorelui

M-am căsătorit cu o văduvă trecută de cincizeci de ani, pentru a o ajuta să facă față vieții. M-am căsătorit cu ea fără știrea unicului ei fiu, care are douăzeci și cinci de ani. L-am înștiințat după căsătorie. Este valabilă această căsătorie sau trebuie încheiat din nou contractul de căsătorie, cu acordul fiului ei?

Pentru încheierea căsătoriei este necesar tutorele femeii, adică cea mai apropiată dintre rudele ei agnatice. Fiul ei este cel mai apropiat în această privință. Primul contract nu este valabil, deoarece a fost încheiat fără tutore. El trebuie încheiat din nou în fața celui autorizat sau la tribunal și astfel problema se rezolvă, cu voia lui Allah.

15. Faptele reprobabile de la nunți și împrumuturile cu dobândă

Sunt multe întrebări despre faptele reprobabile de la petreceri și nunți, precum amestecul dintre bărbați și femei, dezgolirea, fotografierea și dansul. Sunt, de asemenea, multe întrebări despre împrumuturile cu dobândă și despre faptul că mulți oameni cad în ribā.

În privința faptelor reprobabile din sălile de nunți, nu încape îndoială că sunt foarte primejdioase. Proprietarii sălilor în care se săvârșesc asemenea fapte trebuie să aibă teamă de Allah, Slavă Lui, Preaînaltul, și să pună drept condiție la închiriere să nu se facă nimic reprobabil acolo, ci să se limiteze la ceea ce Allah a îngăduit. Când oamenii se adună în aceste săli, trebuie sfătuiți. Cel care participă și are cunoaștere și înțelegere, fiind conștient de aceste fapte, trebuie să le dezaprobe și să-i sfătuiască pe cei prezenți, bărbați și femei. Poate că Allah îi va călăuzi să renunțe la ele.

În al doilea rând, tutorii femeilor nu trebuie să le îngăduie să meargă la astfel de petreceri dacă acolo sunt fapte reprobabile. Bărbatul răspunde de femeie, fie că este soția, fiica, sora sau o altă rudă maḥram a sa. El este răspunzător de ea și are grijă de ea:

كلكم راع وكلكم مسؤول عن رعيته

Fiecare dintre voi este păstor și fiecare este răspunzător de turma sa.[14]

Al-Bukhārī, 5200; Muslim, 1829

Cât despre ribā, aceasta este unul dintre păcatele mari. Allah a interzis ribā, Trimisul — binecuvântarea și pacea fie asupra lui — a interzis-o, iar savanții sunt unanimi că este interzisă. Cel care o socotește îngăduită este necredincios. Cel care ia ribā, fără să o socotească îngăduită, este neascultător și săvârșește unul dintre păcatele mari. Trebuie să se căiască înaintea lui Allah; iar celui care se căiește, Allah îi primește căința.

16. Purificarea și rugăciunea unei paciente care nu poate folosi apa

O femeie spitalizată are un cateter. A fost internată în timpul menstruației, după un accident în care și-a fracturat bazinul și craniul. Cum se purifică după încetarea menstruației, dacă nu poate folosi apa? Nici rugăciunea nu o poate împlini: patul ei este îndreptat în altă direcție decât qibla și nu îl poate repoziționa, fiindcă picioarele îi sunt suspendate.

14 Relatat de Al-Bukhārī (5200) și Muslim (1829).

După încetarea menstruației, dacă nu poate folosi apa, face tayammum cu pământ, care ține locul apei. Allah Preaînaltul a spus:

﴿وَإِن كُنتُم مَّرْضَىٰٓ أَوْ عَلَىٰ سَفَرٍ أَوْ جَآءَ أَحَدٌ مِّنكُم مِّنَ ٱلْغَآئِطِ أَوْ لَـٰمَسْتُمُ ٱلنِّسَآءَ فَلَمْ تَجِدُوا۟ مَآءً فَتَيَمَّمُوا۟﴾

Dacă sunteți bolnavi sau în călătorie ori dacă unul dintre voi vine de la locul de nevoi sau ați atins femeile și nu găsiți apă, atunci faceți tayammum.
Coran 4:43, fragment

El a făcut astfel boala care împiedică folosirea apei o scuză pentru tayammum, la fel ca în călătorie. Să facă, așadar, tayammum — laudă lui Allah! — și astfel i se înlătură starea de impuritate rituală. Apoi să se roage potrivit putinței sale. Allah Preaînaltul a spus:

﴿فَٱتَّقُوا۟ ٱللَّهَ مَا ٱسْتَطَعْتُمْ﴾

Așadar, temeți-vă de Allah atât cât puteți!
Coran 64:16, fragment

Să nu părăsească rugăciunea, chiar dacă nu este îndreptată spre qibla ori hainele ei ar trebui spălate. Să nu părăsească rugăciunea, ci s-o împlinească potrivit putinței sale.

17. Zakātul unei remunerații primite anual

Tatăl meu are o remunerație anuală, pe care o primește abia după un an. Se datorează zakāt pentru ea?

Da, dacă o încasează, trece un an de la aceasta și suma atinge nișābul, plătește zakāt pentru ea. Însă, cât timp nu a primit-o și nu știe dacă o va primi sau nu, nu datorează zakāt pentru ea până când nu o încasează.

18. Telefonul cu muzică și imagini în moschee

Care este judecata privind intrarea în moschee cu un telefon care are tonuri de apel, imagini și muzică?

Acestea nu sunt îngăduite nici în moschee, nici în altă parte, însă în moschee interdicția este mai gravă. Moscheea trebuie respectată: este un loc de adorare, de pomenire a lui Allah, Slavă Lui, Preaînaltul, de rugăciune și de recitare a Coranului. În ea se adună îngerii și musulmanii. Prin urmare, asemenea fapte reprobabile nu sunt îngăduite în ea: nici tonurile de apel, nici muzica, nici imaginile.

19. Scurtarea și reunirea rugăciunilor în călătorie

Această întrebare despre scurtarea și reunirea rugăciunilor se repetă adesea. Unii spun: *„Am plecat cu o bursă în străinătate pentru un an."* Alții spun: *„Am călătorit în afara Regatului pentru o săptămână."* Iar alții: *„Facem deplasări prin unele zone ale regiunii Najrān. Ne este îngăduit să scurtăm și să reunim rugăciunile?"*

Dacă deplasarea este de optzeci de kilometri sau mai mult, adică distanța parcursă în două zile cu o cămilă de călătorie, aceasta este o distanță care permite scurtarea rugăciunii. Pe drum, atât la dus, cât și la întors, omul scurtează și reunește rugăciunile. Dacă însă se stabilește temporar într-un loc, în țară sau în străinătate, iar șederea lui depășește patru zile, trebuie să împlinească rugăciunile întregi și să postească în Ramadan, deoarece a devenit rezident și statutul călătoriei a încetat pentru el. Dacă șederea sa este de cel mult patru zile ori nu știe când se va încheia, rămâne călător: poate să nu postească în Ramadan și poate să scurteze și să reunească rugăciunile, dacă are nevoie să le reunească.

20. Intervalul dintre două rugăciuni reunite

Cine reunește două rugăciuni trebuie să le împlinească una după alta, fără întrerupere, sau poate lăsa un interval între ele?

Când cele două rugăciuni sunt reunite la timpul celei dintâi, ele trebuie împlinite una după alta. Între ele nu se lasă decât timpul necesar unei iqāmah și unei abluțiuni scurte. Dacă sunt reunite la

timpul celei de-a doua, continuitatea nu este o condiție. Nu este nicio problemă dacă amână puțin a doua rugăciune sau lasă între ele un interval scurt.

21. Când este prinsă rugăciunea în comun

Un om a venit la moschee și l-a găsit pe imam la sfârșitul rugăciunii, fără să prindă nicio rakʿa. Îi spunem că a dobândit meritul rugăciunii în comun? Ce este acest merit și diferă de meritul rugăciunii?

Părerea corectă este că rugăciunea în comun se consideră prinsă numai dacă omul prinde o rakʿa. Dacă a prins o rakʿa a rugăciunii, a prins rugăciunea în comun. Dacă însă vine după ultima plecăciune, nu se consideră că a prins-o, ci intră împreună cu ei doar pentru a-l urma pe imam.

22. Rugăciunea de istikhārah

Când se rostește ruga de istikhārah și care este forma ei corectă? Așa cum a venit în hadith:

إذا هم بالأمر يصلي ركعتين من غير الفريضة

Când vrea să facă un lucru, împlinește două rakʿa care nu fac parte din rugăciunea obligatorie.

Al-Bukhārī, 6382, fragment

Apoi spune ceea ce s-a relatat de la Trimis — binecuvântarea și pacea fie asupra lui:

اللهم إني أستخيرك بعلمك وأستقدرك بقدرتك وأسألك

من فضلك العظيم فإنك تقدر ولا أقدر وتعلم ولا أعلم

وأنت علام الغيوب اللهم إن كنت تعلم أن هذا الأمر

خير لي في ديني ومعاشي وعاقبة أمري أو قال في عاجل أمري وآجله فاقدره لي وإن كنت تعلم أن هذا الأمر شر لي في ديني ومعاشي وعاقبة أمري أو قال في عاجل أمري وآجله فاصرفه عني واصرفني عنه واقدر لي الخير حيث كان ثم رضني به ويسمي حاجته

O, Allah! Îți cer să alegi pentru mine prin știința Ta și Îți cer putere prin puterea Ta. Îți cer din harul Tău măreț, căci Tu ai putere, iar eu nu am, Tu știi, iar eu nu știu, și Tu ești Cunoscătorul celor nevăzute. O, Allah! Dacă știi că acest lucru este bun pentru mine, pentru religia mea, pentru traiul meu și pentru urmarea lucrurilor mele — sau a spus: pentru treburile mele de acum și de mai târziu —, atunci rânduiește-l pentru mine. Iar dacă știi că acest lucru este rău pentru mine, pentru religia mea, pentru traiul meu și pentru urmarea lucrurilor mele — sau a spus: pentru treburile mele de acum și de mai târziu —, îndepărtează-l de mine și îndepărtează-mă de el. Rânduiește-mi binele oriunde s-ar afla și apoi fă-mă mulțumit de el. Și își numește nevoia.[15]

Al-Bukhārī, 6382

23. Înștiințarea despre rugăciunea funerară

Într-un sat cu o suprafață de șase kilometri pătrați, când moare cineva, muezinul moscheii principale anunță că cutare a murit și că rugăciunea pentru el va avea loc după rugăciunea de amiază. Dacă muezinul nu face anunțul, locuitorii nu află. Care este judecata acestei fapte?

Nu este nicio problemă dacă îi înștiințează că a murit cutare și că rugăciunea pentru el va avea loc la o anumită moschee, dacă

15 Relatat de Al-Bukhārī (6382).

scrie un anunț și îl pune la ușile moscheilor, dacă îi înștiințează pe imamii moscheilor să le spună celor care se roagă acolo că rugăciunea pentru cutare va fi la o anumită moschee sau dacă trimite mesaje pe telefon.

وقد أخبر النبي ﷺ أصحابه بموت النجاشي ليصلوا عليه صلاة الغائب

Profetul — binecuvântarea și pacea fie asupra lui — i-a înștiințat pe însoțitorii săi despre moartea lui An-Najāshī, pentru ca ei să împlinească pentru el rugăciunea funerară în absență.[16]

Al-Bukhārī, 1318

24. Cardurile de credit cu rambursare majorată

Care este judecata privind cardurile de credit?

Forma lor este următoarea: cumperi din magazine, iar banca plătește prețul în numele tău, apoi îl recuperează de la tine cu un adaos. Acesta este un împrumut cu dobândă, deoarece ți-au împrumutat prețul cumpărăturilor și îl recuperează de la tine cu un adaos. Aceasta este ribā.

25. Zakātul averilor orfanilor

Am în grijă bani ai unor orfani. Se datorează zakāt pentru ei? Dacă răspunsul este da, banii vor fi consumați de zakāt până când orfanii vor ajunge la maturitate, fiindcă perioada este lungă.

16 Relatat de Al-Bukhārī (1318).

Da, zakātul este obligatoriu pentru averile orfanilor dacă partea fiecăruia atinge nișābul. Zakātul este un drept asupra averii. Allah Preaînaltul a spus:

﴿وَٱلَّذِينَ فِيٓ أَمۡوَٰلِهِمۡ حَقّٞ مَّعۡلُومٞ لِّلسَّآئِلِ وَٱلۡمَحۡرُومِ﴾

Și cei în ale căror averi este un drept cunoscut pentru cel care cere și pentru cel lipsit.

Coran 70:24–25

Prin urmare, este obligatoriu pentru avere, fără a se ține seama dacă stăpânul ei a ajuns sau nu la maturitate. Dacă spui că aceasta micșorează averea, atunci pune banii la lucru prin negoț îngăduit, ca să compensezi micșorarea. S-a relatat:

اتجروا في أموال اليتامى لا تأكلها الزكاة

Faceți comerț cu averile orfanilor, ca să nu le consume zakātul.[17]

Relatare de la ʿUmar ibn al-Khaṭṭāb

17 Din spusele lui ʿUmar ibn al-Khaṭṭāb — Allah să fie mulțumit de el. Al-Muwaṭṭaʾ (1/252), nr. 588. A fost relatat și cu formularea „ابتغوا" („Căutați") de Al-Bayhaqī, 4/107, 6/2, și de Al-Dāraquṭnī (2/110).

Glosar

Naṣīḥa النصيحة

Sinceritate și lipsă de înșelăciune; în relația cu oamenii, sfat sincer dat pentru binele și îndreptarea lor.

Ghība الغيبة

Pomenirea unui om în lipsa lui printr-un lucru care i-ar displăcea, chiar dacă acel lucru este adevărat.

Lamz اللمز

Disprețuirea ori defăimarea cuiva prin vorbe care îi scot în evidență lipsurile.

Ijtihād الاجتهاد

Strădania unui savant pregătit de a stabili judecata religioasă pe baza dovezilor.

Maḥram المحرم

Rudă cu care căsătoria este interzisă permanent; termenul apare în răspunsurile privind însoțirea femeilor.

ʿUmrah العمرة

Pelerinajul mic la Mecca, deosebit de hajj.

Iḥrām الإحرام

Starea de consacrare pentru hajj sau ʿumrah, în care se respectă interdicțiile specifice pelerinajului.

Saʿy السعي

Parcurgerea rituală a distanței dintre Al-Șafā și Al-Marwah.

Fidyah الفدية

Compensație rituală datorată în anumite împrejurări, precizate în răspunsul privind iḥrāmul.

Ribā الربا

Spor interzis într-o tranzacție; în exemplele de aici, adaos cerut la restituirea unui împrumut.

Tayammum التيمم

Purificare rituală cu pământ curat, în locul apei, în situațiile permise.

Nișāb النصاب

Pragul minim al averii de la care se datorează zakāt, cu îndeplinirea condițiilor sale.

Iqāmah الإقامة

Chemarea care anunță începerea rugăciunii obligatorii.

Istikhārah الاستخارة

Cererea către Allah de a alege binele pentru om într-o anumită chestiune.

Zina الزنا

Relație sexuală în afara unei căsătorii valide.

Bibliografie

1. Coranul.

2. Ṣāliḥ ibn Fawzān al-Fawzān, Al-Farq bayna al-naṣīḥah wa-l-tajrīḥ. Pregătit pentru publicare de Fahd ibn Ibrāhīm al-Naʿīm. Riyadh: Dār Kunūz Ishbīliyā li-l-nashr wa-l-tawzīʿ, ediția I, 1429 H / 2008.

3. Al-Bukhārī, Al-Ṣaḥīḥ.

4. Muslim, Al-Ṣaḥīḥ.

5. Abū Dāwūd, Al-Sunan.

6. Al-Tirmidhī, Al-Jāmiʿ.

7. Ibn Mājah, Al-Sunan.

8. Mālik ibn Anas, Al-Muwaṭṭaʾ.

9. Al-Bayhaqī, Al-Sunan.

10. Al-Dāraquṭnī, Al-Sunan.

Indice

batjocură 30
bănuială 25, 26
bârfă 1, 19, 25, 28, 29, 30, 39, 40
căință 30, 41, 42, 45
călătorie 1, 46, 47
conducători 19, 40
defăimare 1, 18, 19, 20, 21, 25, 30
iḥrām 43
ijtihād 41
iscodire 26, 27, 30
orfani 50, 51
porecle 23, 24, 25
ribā 44, 45, 50
rugăciune 8, 15, 17, 42, 43, 45, 46, 47, 48, 49, 50
sfat sincer 1, 3, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 23, 27, 40
tayammum 46
zakāt 46, 50

Cules cu Libertinus Serif și Amiri. Institutul Tawhid.

SFAT ȘI ÎNDREPTARE

Sfatul care îndreaptă

Un îndemn la sinceritate și la păstrarea onoarei musulmanilor.

Șāliḥ al-Fawzān lămurește deosebirea dintre sfatul care îndreaptă și vorbirea care rănește onoarea oamenilor. Explică bârfa, batjocura, poreclele jignitoare, bănuiala și iscodirea, apoi răspunde la 25 de întrebări despre adorare, familie și relațiile dintre musulmani.

INSTITUTUL TAWHID

tawhid.ro